

Med orkestralnimi skladbami slovanskih skladateljev, ki so se prednašale nadalje tekom te sezone, je omeniti: *Glazunov*, Simfonija št. 8 (Lipsko, Windersteinov orkester), *Čajkovskij*, „Manfred“ (Mainz, Simfonski koncerti, Lipsko, orkester Gewandhaus), *Dvořák*, Simfonija št. 5 (Helsingfors, Simfonski orkester), *Kalnikov*, Simfonija št. 1, *Glazunov*, „Stenka Rasin“ (oboje: Moskva, Rusko društvo), *Čajkovskij*, Simfonija št. 4 (Dunaj, orkester Dunajskih glasbenikov in Dunajsko koncertno društvo, *J. B. Foerster*, „Cyrano de Bergerac“, simfonična pesnitev (Praga), *Smetana*, „Vltava“ (Dunaj, Dunajsko koncertno društvo in Orkester Dunajskih glasbenikov, ter Halle o. S., Dezavsk dvorni orkester), *Rahmaninov*, Simfonija e-mol (Berlin, Filharmonski koncerti) *Glazunov*, „Chopiniana“ (Dunaj, orkester Dunajskih glasbenikov), *Dvořák*, Simfonija e-mol „Iz novega sveta“, *Rimskij-Korjakov*, „Scheherazade“, (Oboje: Halle o. S., Simfonski orkester), *Smetana*, „Vyšehrad“, *Glazunov*, Overture solonelle (oboje: Heidelberg, Bachovo društvo) *Čajkovskij*, „Burja“, simfonična pesnitev (Berlin, Filharmoniki), *Čajkovskij*, „Francesca da Rimini“, *Glazunov*, „Rajmonda“, suite (Frankobrod, Muzejska družba), *Noskowski*, „Step“, simfonična uvertura (Lvov, Gališko glasbeno društvo), *Smetana*, „Blanik“, simfonična pesnitev (Dunaj, Dunajsko koncertna družba), *J. B. Foerster*, Simfonija št. 3, d-dur, op. 36, istega Slavnostna uvertura, op. 70 (oboje: Orkester Dunajskih glasbenikov).

Filharmonsko društvo v Mariboru se sviralo pri svojem prvem letošnjem koncertu dve orkestralni legendi (as-dur in f-dur) našega sotrudnika *E. Berana* (Berova). Oba kosa sta žela zasluženo priznanje. (Prva prednašba v Brnu 1. 1897).

Najnovejša (osma) simfonija Gustava Mahlerja, ki se bo dvakrat prednašala meseca septembra t. l. v Monakovem pod vodstvom skladateljevim, potrebuje aparata 1000 sodelavcev (3 med seboj neodvisne zборе, 8 solistov in veliki orkester).

Med komorno-glasbenimi deli slovanskimi, ki so se prednašala, v tej sezoni, je še omeniti: *Karl Bendel*, Godalni kvartet, f-dur, op. 119 (Dunaj Berlin in drugod, Ševčikov kvartet [Glasbeniki Lhotsky, Procházka, Moravec, Váška]), *Moszkowski*, Suite, op. 71, v obdelavi M. Pressa, *Grečaninov*, Trio c-mol, op. 38 (oboje: Berlin, Ruski trio), *Glazunov*, Kvartet, a-mol (Berlin, Ševčikov kvartet), *Suk*, Kvartet, op. 11, (Heidelberg, Češki godalni kvartet), *Dvořák*, Kvartet, op. 81, (Heidelberg, Karlsruhski kvartet), *Smetana*, Klavirski trio in oba godalna kvarteta (Praga, Češki godalni kvartet), *Smetana*, Kvartet „Z mého života“ (Lvov, Ševčikov kvartet), *Dvořák*, Godalna kvarteta e-dur, op. 80 in op. 96, (Dunaj oziroma Trst, Bruseljski kvartet).

Med instrumentalnimi koncerti slovanskih skladateljev, ki so jih igrali tekom te sezone, je še omeniti: *Čajkovskij*, Koncert za gosli, d-dur (Elberfeld, Efrem Zimbalist s koncertno družbo in Dunaj, Géza pl. Kresz z orkestrom Dunajskih glasbenikov), *Glazunov*, Violinski koncert (Essen, Efrem Zimbalist z glasbenim društvom), *Dvořák*, Koncert za čelo (Hamburg, Pablo Caral s filharmonskim orkestrom), *Paderewski*, Violinska sonata, a-mol, *Stojowski*, Violinska sonata, g-dur (Lvov, Vaclav Kochański in H. Melcer).

Frida pl. Vukovičeva je pela pri svojem dne 9. jan. t. l. na Dunaju prirejenem koncertu med drugimi tudi dve pesmi hrvatskega skladatelja *J. Hatzeja* („Moja sudba“ in „Suzi“) z izvirnim besedilom. Skladbi ste zanimali zbog izrecnega narodnega značaja. Pevka (soproga dvornega svetnika in državnega poslanca Vukoviča) je žela živahno priznanje, ki ga je pripisovati gorkemu mehkeemu glasu in znatnemu muzikalnemu znanju nadarjene hrvatske pevke.

Ptjnsko glasbeno društvo je prednašalo pri svojem prvem letošnjem orkestralnem koncertu prvikat rokopisu simfonijo št. 1 a-dur *E. W. Degnerja* pod vodstvom artističnega ravnatelja dr. *R. pl. Mojsisovicza*. Zadnji je učenec prerano umrlega muziko-pedagoga in skladatelja Degnerja (ravnatelja vel.-vojv. glasbene šole v Weimaru), med kogar učence štejeta tudi naša rojaka *Druzović* in *Krek*.

O Chopinu kot „klavirskem pesniku“ razpravlja dr. *W. A. Thomas-San-Galli* obširno svoji ravnokar izišli publikaciji „Musikalische Essays“ (Otto Hendel, Halle o. S., brez l., cena vez. M 2'50), pri čemer tudi uporablja novejša raziskavanja Chopinovih biografov *Hoesicka* (Chopin, Zycie i tworczosć) in *Karłowicza* (Pamatki po Chopinie). Skoraj vsa klavirska dela Chopinova se tu razlagajo nekako v zmislu programske muzike v zvezi z narodnim življenjem poljskim. Doslej še premalo naglašeno dejstvo, da se je čutil Chopin za pravega Poljaka, ki je ljubil svoj narod in njegov jezik nad vse, je smatrati sedaj pač za dokazano. Knjigi, ki obsega obilo drugih zanimivih razprav na polju glasbene zgodovine, je priložena do sedaj še ne objavljena „Mazurka“ Chopinova.

Novo izište skladbe slovanskih komponistov (navedene z izvirnim naslovom) so med drugimi: *Ignaz Paderewski*, Canzone (Chant sans paroles) pour Piano. Berlin. Ed. Bote & Bock (M. 1'50), *Maurice Moszkowski*, Dix pièces mignonnes pour Piano op. 77. Mainz. B. Schott's Söhne (po M. 1'50), *S. Iv. Tanejew*, Zehn Gedichte für eine Singstimme mit Klavier, op. 26. Berlin, Russischer Musikverlag (M. 4'50), *G. Catoire*, Drei Gedichte für eine Singstimme und Klavier op. 19 (ibidem, M. 1'80), *Felix Nowowiejski*: Dumka für Orgel, op. 31 No. 1 Leipzig, Otto Junne (M. 1'—), *G. Catoire*, Vier Praeludien für Klavier op. 17. Berlin, Russischer Verlag (M. 3'—).

V založbi Universal-Edition na Dunaji izhajajo dela *Adolfa Jensena* in *Henr. Wieniawskega* najznanejši kosi za gosli in klavir kakor „Légende“, „Scherzo Tarantelle“, „Carnaval russe“ v zelo ceneni izdaji po K 1'20. Ista založba je izdala ob petdesetletnici češkega komponista *J. B. Foersterja* klavirski izvleček njegove opere „Jesika“ s češkim izvirnim in nemškim, po dr. *R. Batki* prevedenim besedilom.

V 6. sešitku glasbeno-gledališke revije „Der Merker“ predlaga *Pavel Marsop* ustanovitev samostalne muzikalne ljudske knjižnice na Dunaju. — *Rihard Batka* skuša pod naslovom „Richard Wagner oder Richard Geyer? Eine Vaterschaftsfrage“ dokazati, da je bil oče Richarda Wagnerja res takratni mož Wagnerjeve matere, *Friderik Viljem Wagner*, ne pa njegov oče *L. Kr. Geyer*, kakor je bil Wagner sam prepričan (prim. njegovo pismo z dne 19. sept. 1858 prijateljici *Matildi Wesendonck*) in kakor trdijo tudi njegovi životopisci, v prvi vrsti slavni *Glaser*.

Razni jubileji in spominski dnevi. Glasbeni svet praznuje 22. sve čana t. l. stoletnico največjega poljskega glasbenika *Friderika Chopina*. O tej priliki bo prednašala *Madame Riss-Arbeau* iz Pariza na Dunaju na devet zaporednih koncertih vsa klavirska dela tega skladatelja. — Češki skladatelj *J. B. Foerster* obhajal je svojo petdesetletnico (roj. 12. dec. 1839). Počastili so umetnika posebno v Pragi (s prednašanjem njegove simfonične suite „Cyrano de Bergerac“) in na Dunaju (z več koncerti, ki so bili posvečeni njegovim orkestralnim in komorno-glasbenim delom). — Dne 1. jan. t. l. praznoval je češki glasbeni pisatelj in skladatelj *Emanuel Chvala* tridesetletnico svojega sodelovanja pri Praški „Union“ (prejšnji „Politik“). Posebno pozornost je vzbudil s svojo kratko, a temeljito knjigo „Črtvetletni češke hudby“ (1888), ki je izšla tudi v nemškem jeziku pod naslovom „Ein Vierteljahrhundert böhmischer Musik“ (1887). — Dne 18. maja t. l. bo izpolnil *Karl Goldmark* (roj. v Keszthely na Ogrskem) osemdeseto leto svojega življenja. Goldmark je zložil razun številnih simfoničnih in komorno-glasbenih del več uspešnih oper kakor „Sabska kraljica“ (1875), „Merlin“ (1886 oz. 1904), „Heimchen am Herd“ (1896), „Zimska pripovedka“ (1908). Njegovo prvo opero „Sabska kraljica“ pripravljajo na slovenskem deželnem gledišču v Ljubljani. — Letos praznujejo *Dunajski filharmoniki* svoj 50letni jubilej. Iz tega povoda dne 20. in 21. marca t. l. vrščih se slavnosti se bosta kot delegata Ljubljanske „Glasbene Matice“ na vabilo Dunajskega župana udeležila muzejski ravnatelj profesor *dr. Josip Mantuan* in *dr. Gojmir Krek*. — Izvrstni pianist in znameniti komponist *Fran Ks. Scharwenka* je izpolnil 6. jan. t. l. 60. leto. — Dne 13. marca t. l. bi bil *Hugo Wolf*, izvrstni skladatelj pesmi, star 50 let (rojen leta 1860. v Slovenjem Gradcu na Štajerskem, umrl dne 22. februarja 1903 v nižjeavstrijski blaznici na Dunaju). — Petdesetletnico svoje starosti je praznoval dne 13. febr. t. l. Slovencem dobro znani klavirski virtuoz *Leopold Godowsky*, šestdesetletnico pa znameniti glasbeni pisatelj *Dunajski Maks Kalbeck* (rojen 4. jan. 1850). Kalbeck je prevedel med drugimi tudi več čeških opernih besedil na nemško.

Petindvajsetletnico smrtnega dne skladatelja *Bedřicha Smetane* obhaja sedaj češki narod nekako post festum. Smetana je bil rojen dne 2. marca 1824 v Ljitomišju. Leta 1856 prevzel je mesto dirigenta filharmonske družbe v Güteborgu. 1861 se je vrnil v Prago, kjer je postal 1866 kapelnik narodnega gledišča. Ker je pa popolnoma oglušel, se je moral leta 1874 odpovedati temu mestu. Po kratki duševni bolezni je umrl dne 12. maja 1884 v Praški blaznici. — Smetana je prvi veliki češko-narodni skladatelj. O njem je mogel znameniti češki kritik *Chvala* opravilno izreči pomembne besede: „Na počátku byl Smetana!“ On je zložil 8 oper: „Braniboři v Čechách“ (1863), „Prodaná nevěsta“ (1866), „Dalibor“ (1868), „Dvě vdovy“ (1874), „Hubička“ (1876), „Tajemství“ (1878), „Libuša“ (1881) in „Čertova stěna“ (1882). Razun tega je ustvaril 4 simfonične pesnitve (med njimi monumentalni ciklus „Má vlast“), več skladb za orkester, 2 godalna kvarteta (e-mol [„Z mého života“ in c-dur), klavirski trio, več češko-narodnih plesov, zborov, klavirskih kosov itd. Pred kratkim umrli češki estetik *O. Hostinský* posvetil mu je celo študijo (1901). V spomin na smrtni dan Smetanova je prednašal slavni češki kvartet njegov klavirski trio in oba godalna kvarteta, operni šef *Kovačovič* pa je predaval s svojim orkestrom njegove simfonične pesnitve „Rihard III“, „Hakon Jarl“ in „Valdštyňův tábor“. V znak globokega spoštovanja in ljubezni postavi češki narod svojemu velikemu rojaku spomenik v Pragi. Predsednik spomenikovega društva je dvorni svetnik *dr. Jaroslav Goll*, podpredsednika sta operni ravnatelj *Karol Kovačovič* in slikar *Maks Švabinský*. Nove člane in prispevke sprejema društvo pod naslovom Praga, II. Jungmanova ul. 39. Ustanovniki plačajo enkrat za vselej 100 K, prispevajoči člani letnih 10 K, aktivni člani letni 2 K.

Vítězslav Novák, voditelj češke moderne, je uglasbil Svatopluka Čecha epsko pesnitev „Burja“ za orkester, zbor in soli. Prva predstava bo 4. aprila t. l. v filharmonskem društvu „Beseda brněnská“ v Brnu.

Mira Korošec, rodom Hrvatica iz Siska, je angažirana na Dunajski dvorni operi.

Dr. Otokar Hostinský, profesor estetike na češkem vseučilišču v Pragi, je umrl dne 19. jan. t. l. v starosti 63 let. Hostinský, ki je bil tudi član Cesarja Franca Josipa akademije in Češke družbe znanosti in umetnosti, šteje med najslavnejše češke estetike. Posebno čislane so njegove številne razprave o češki glasbi, osobito o Smetani, Fibichu in Dvořáku. Ena njegovih zadnjih razprav, „Antonín Dvořák ve vývoji naší dramatické hudby“, je izšla 1. 1908 v Pragi.

Kuratorij za pospeševanje ruskih skladateljev in glasbenikov v *St. Peterburgu* je pripoznalo Glinkovo premijo sledečim skladateljem: 1.) *Sr. Blumenfeld* (za simfonijo op. 39) Rb 1000. 2.) *N. Čerepnin* (Koncert za klavir in orkester, cis-mol) Rb 500. 3.) *M. Steinberg* (Godalni kvartet op. 5) Rb 500. 4.) *Skrjabin* (5. sonata za gosli) Rb 500. 5.) *Stravinski* (Scherzo Fantastique za orkester) Rb 500. Nagrade se izplačajo iz glavnice, ki jo je podaril *Beljajev*.

Jubilej češke narodne himne je bil dne 23. dec. 1. l. Ta dan je minulo 75 let, kar je v *J. K. Tytovi* burki „Fidlovačka“ slavni češki basist